ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΓΕΩΤ.Ε.Ε.
ΤΜΗΜΑ ΜΕΛΕΤΩΝ & ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 64, 546 31 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΤΗΛ.: 2310 278817-8, FAX: 2310 236308
Δ/ΝΣΗ E-mail: documentation@geotee.gr

Θεσσαλονίκη, 22 Αυγούστου 2011
Αρ. Πρωτ.: 3578

ΠΡΟΣ
Το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων
Γραφείο Υπουργού
Κας Άννας Διαμαντοπούλου

Fax: 210/3442887

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:
1. Παραρτήματα ΓΕΩΤ.Ε.Ε.
2. Γεωτεχνικοί Βουλευτές
3. Κόμματα Βουλής των Ελλήνων
4. Γεωτεχνικοί Σύλλογοι
5. Μ.Μ.Ε.

ΘΕΜΑ: Παρατηρήσεις επί του Σχεδίου Νόμου του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων»

Το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας καταρχάς χαιρετίζει τη διάταξη του άρθρου 10 παρ. 7 του παραπάνω σχεδίου νόμου με το οποίο δίνεται η δυνατότητα αναγνώρισης των πτυχίων πενταετούς διάρκειας ως μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών. Αποτελεί δικαίωση ενός παγίου αιτήματος του Επιμελητηρίου μας και θεωρούμε ότι είναι σαφής αποδοχή του υψηλού επιπέδου σπουδών των Γεωτεχνικών, με ευεργετικές συνέπειες στην κατάταξη των μελών μας στα πλαίσια του Εθνικού πλαισίου προσόντων της Ανώτατης εκπαίδευσης.

Από εκεί και πέρα με βάση τον διάλογο που αναπτύχθηκε με τα τμήματα και τις σχολές των Πανεπιστημίων της χώρας μας και την απόφαση της συνεδρίασης της 1/9/2011 το Επιμελητήριο ενώνει τη φωνή του με την εκπαιδευτική κοινότητα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της χώρας μας και εκφράζει καταρχάς την αντίθεση του σε πολλά σημεία του νομοσχεδίου που συζητείται αυτή την εβδομάδα στη βουλή.

Κατά τη γνώμη μας το παρόν νομοσχέδιο εισάγει καινοτομίες στην οργάνωση και διοίκηση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που είναι αντίθετες τόσο ως προς το σύνταγμα της χώρας μας όσο και στην απαίτηση της κοινωνίας για διαφάνεια, δημοκρατικό έλεγχο και αξιοκρατία στα Ελληνικά Πανεπιστήμια. Θεωρούμε ότι αποτέλεσμα της εφαρμογής του θα είναι η υποβάθμιση της δημόσιας τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και η δημιουργία ταξικών φραγμών σε αυτή. Παράλληλα είναι δεδομένη η υποβάθμιση της έρευνας και η προσαρμογή της στις απαιτήσεις ‘’χρηματοδοτών’’ καθιστώντας προβληματική την ακαδημαϊκή ελευθερία στην έρευνα και διδασκαλία. Τέλος θεωρούμε ότι υποβαθμίζονται οι σπουδές και μειώνεται η σημασία των πτυχίων ως ολότητες καθιστώντας τα ως άθροισμα μονάδων, εισάγοντας τον ‘’εργαλειακό προοδευτισμό’’ και την καριέρα του ντοσιέ στα Ελληνικά Πανεπιστήμια που είναι συνώνυμη με τη λέξη υποβάθμιση.

Σε αυτή την υποβάθμιση των σπουδών και της έρευνας οφείλουμε να αντιταχθούμε και να ζητήσουμε από την Υπουργό Παιδείας Δια βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων κυρία Διαμαντοπούλου την απόσυρση του και την έναρξη διαλόγου με την ακαδημαϊκή κοινότητα και τους φορείς ώστε πραγματικά το νέο πλαίσιο νόμου να έχει με τη μέγιστη δυνατή αποδοχή και να υπηρετήσει τον διακηρυγμένο στόχο της αναβάθμισης της παιδείας.

Το νομοσχέδιο κατά τη γνώμη μας έχει μια σειρά από διατάξεις που θα υποβαθμίσουν την παρεχόμενη ποιότητα εκπαίδευσης και έρευνας στα ιδρύματα της Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Συγκεκριμένα

- Προγράμματα σπουδών (άρθρο 30) προβλέπεται ότι ο πρώτος κύκλος σπουδών (προπτυχιακός) συνίσταται στη παρακολούθηση προγράμματος σπουδών με μαθήματα που αντιστοιχούν σε τουλάχιστον 180 ακαδημαϊκές μονάδες. Επίσης στο ίδιο άρθρο ορίζεται ότι ένα ακαδημαϊκό έτος περιλαμβάνει μαθήματα που αντιστοιχούν σε τουλάχιστον 60 ακαδημαϊκές μονάδες. Με τις ρυθμίσεις αυτές καθορίζεται ως ελάχιστος χρόνος σπουδών η τριετία.

  Η πρόβλεψη δυνατότητας δημιουργίας τριετών κύκλων σπουδών (συμφωνία της Μπολόνια) οδηγεί στην υποτίμηση της ποιότητας των σπουδών και στην υποβάθμιση των πτυχίων ενώ ταυτόχρονα ακυρώνει την επαγγελματική ισοτιμία των τίτλων που θα αποκτούν οι φοιτητές από τα προγράμματα σύντομου κύκλου σπουδών. Με τις ρυθμίσεις αυτές ανατρέπεται η τετραετής και η πενταετής για τα περισσότερα μέλη μας, διάρκεια των σπουδών κάτι που έρχεται σε αντίθεση με την αναγκαιότητα ολοκληρωμένης επιστημονικής προσέγγισης στην οργάνωση των σπουδών όσο και με τα συμβαίνοντα στον ευρωπαϊκό χώρο όπου η διάρκεια των σπουδών είναι ανάλογη με των Ελληνικών Πανεπιστημίων. Τα πτυχία των 3ετών κύκλων φοίτησης είναι πτυχία προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης και σε καμιά περίπτωση δεν θεραπεύουν τα επιστημονικά αντικείμενα των κλάδων μας.

  Η έμφαση στα τριετή προγράμματα σπουδών οδηγεί σε ταυτόχρονη υποβάθμιση της ικανότητας άσκησης του επαγγέλματος και βλάπτει το δημόσιο συμφέρον. Η συρρίκνωση του χρόνου σπουδών στερεί από τη χώρα επιστημονικό προσωπικό που είναι αναγκαίο για την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανόρθωση της. Ταυτόχρονα οι απόφοιτοι των τριετών κύκλων σπουδών θα μειονεκτούν έναντι των υπολοίπων της Ε.Ε. και στις συνθήκες ελεύθερης διακίνησης επαγγελματιών που διαμορφώνονται αυτό θα είναι καταστροφικό για τους συναδέλφους μας αποφοίτους Ελληνικών Πανεπιστημίων όταν μάλιστα στο άρθρο 32 το ίδιο νομοσχέδιο συνδέει ευθέως τον αριθμό μαθημάτων, πιστωτικών μονάδων και δεξιοτήτων που αποκτούνται κατά τη διάρκεια των σπουδών με το Εθνικό πλαίσιο προσόντων της Ανώτατης εκπαίδευσης σε αντιστοίχηση του Ευρωπαϊκού Πλαισίου προσόντων και του πλαισίου προσόντων του Ευρωπαϊκού χώρου Ανώτατης εκπαίδευσης.

- Είμαστε αντίθετοι στη διοργάνωση σπουδών σε ξένη γλώσσα όταν το πρόγραμμα σπουδών απευθύνεται σε Έλληνες φοιτητές διότι με αυτό τον τρόπο στο μέλλον θα

υποβαθμιστούν τα Ελληνόφωνα προγράμματα και θα καταστεί πλέον γλώσσα σπουδών η Αγγλική. Επίσης είμαστε αντίθετοι στην προκλητική μεταχείριση των καθηγητών από το εξωτερικό οι οποίοι δεν θα γνωρίζουν ούτε τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και τον τρόπο που λειτουργούν και τους πόρους τους οποίους έχουν, ούτε τις συνθήκες διδασκαλίας και έρευνας, αλλά ούτε και την προσφορά του εκπαιδευτικού προσωπικού.

- Η αλλαγή της αποστολής των ΑΕΙ και η αλλαγή του τρόπου χρηματοδότησης και η "αξιοποίηση" της περιουσίας είναι απαράδεκτη και μακριά από τους σκοπούς του Πανεπιστημίου ιδιαίτερα στη σημερινή περίοδο πρωτοφανούς οικονομικής κρίσης. Τα πανεπιστήμια γίνονται επιχειρήσεις και κυνηγούν χρηματοδοτήσεις ανταγωνιζόμενες τον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας ρόλος που δεν τους αρμόζει. Η εμπορευματοποίηση των σπουδών κάτω από το πρίσμα αυτό είναι αναπόφευκτη.

  Η αλλαγή του τρόπου χρηματοδότησης των ΑΕΙ και η υποβάθμιση της κοινωνικής τους αποστολής είναι επίσης απαράδεκτη, καθώς τα Πανεπιστήμια θα αποξενωθούν από την κοινωνία την εφαρμοσμένη πράξη και θα αντιμετωπίζονται πλέον όπως όλες οι άλλες επιχειρήσεις. Η "ανεξάρτητη" αρχή είναι μια αντιδημοκρατική έμπνευση που μόνο τα συμφέροντα των εκάστοτε κυβερνώντων θα εξυπηρετεί.

  Τέλος τα παραπάνω καταδικάζουν σε μαρασμό τα περιφερειακά πανεπιστήμια και τα πανεπιστήμια με ερευνητικό αντικείμενο που δεν υπόκειται στους κανόνες της αγοράς με όλες τις περιπτώσεις στην οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική και επιστημονική ζωή της περιφέρειας. Η μη απαγόρευση μεταφοράς τμημάτων συντείνει στην αποδυνάμωση της περιφέρειας καθώς τα μεγάλα αστικά κέντρα θα επωφεληθούν από αυτή την διάταξη καθιστώντας προβληματική τη λειτουργία περιφερειακών τμημάτων.

- Η δημιουργία επώνυμων εδρών μας βρίσκει πλήρως αντίθετους καθώς ο όποιος ιδιώτης ή εταιρία θα μπορεί να διορίζει χωρίς τους κανόνες που ισχύουν στις υπόλοιπες θέσεις "καθηγητές", να καθορίζει επιστημονικά αντικείμενα και γνωστικά πεδία αμφιβόλου ποιότητας κατεύθυνσης και κυρίως στόχευσης καθιστώντας το Πανεπιστήμιο μέσο εκπλήρωσης των επιδιώξεων σκοπών και κατευθύνσεων που είναι ξένοι ως προς την αποστολή του ιδρύματος. Επίσης είναι περίεργο που δεν προσδιορίζεται ότι το χρονικό διάστημα διατήρησης της έδρας θα συμπίπτει με τη πλήρη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων της έδρας ανοίγοντας παράθυρο ώστε στο μέλλον ο προϋπολογισμός των ιδρυμάτων να συντηρεί έδρες και καθηγητές που θα προκύπτουν από δωρεές ή προγράμματα ή ακόμη χειρότερα μιας και τα ιδρύματα δεν θα διοικούνται πλέον από ακαδημαϊκούς η θεσμοθέτηση της έδρας να αποτελεί το μέσο για "βόλεμα" των εκλεκτών .

- Από το ακαδημαϊκό 2013-14 καταργούνται τα δωρεάν συγγράμματα. Είμαστε κατά αυτής της λογικής τόσο λόγω κόστους επιβάρυνσης των φοιτητών όσο και για την ποιότητα των σπουδών καθώς οι φοιτητές θα βασίζονται σε σημειώσεις βοηθήματα και στις διαφάνειες των παραδόσεων και μάλιστα χωρίς φυσική παρουσία αποκτώντας έτσι γνώση χωρίς εμβάθυνση, χωρίς έρευνα και κατανόηση των εννοιών που συνιστούν την επιστήμη. Τέλος με αυτό τον τρόπο χάνεται και η έννοια της δημιουργίας βιβλιοθήκης για τους φοιτητές άρα και η δυνατότητα να ανατρέξουν στα συγγράμματα και στις γνώσεις που αποκτήσαν να συγκρίνουν με τις εξελίξεις και με γεγονότα πρακτικής φύσεως κατά τη διάρκεια του

εργασιακού τους βίου ώστε να αποκτήσουν ολοκληρωμένη γνώση η οποία είναι απαραίτητη για έναν επιστήμονα.

- Επίσης οι φοιτητές θα επιβαρυνθούν από την κατάργηση της δωρεάν φοίτησης, σίτισης και στέγασης καθιστώντας την παιδεία ταξική και δημιουργώντας αποκλεισμούς οι οποίοι στη σημερινή εποχή είναι απαράδεκτοι.

- Η μεταφορά αρμοδιοτήτων από τα θεσμικά όργανα των Α.Ε.Ι. στο Συμβούλιο. Ενώ στο άρθρο 16 παρ.5 του Συντάγματος κατοχυρώνεται η πλήρης αυτοδιοίκηση των Α.Ε.Ι., σύμφωνα με το άρθρο 8 του σχεδίου νόμου, μεταφέρονται από τα θεσμικά όργανα των Α.Ε.Ι κεντρικές αρμοδιότητες στο «Συμβούλιο Διοίκησης».
  Με τον τρόπο αυτό καταργείται η αυτοδιοίκηση των ΑΕΙ αποδυναμώνονται τα θεσμικά όργανα ενώ αναλαμβάνονται ευθύνες από μέλη ξένα προς την ακαδημαϊκή κοινότητα για θέματα εκπαίδευσης, έρευνας και καθημερινής λειτουργίας των ιδρυμάτων με κίνδυνο τα ιδρύματα να χάσουν το χαρακτήρα τους και να μετατραπούν σε δημόσιες υπηρεσίες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις χωρίς μακροπρόθεσμο σχεδιασμό και χωρίς επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό και στην έρευνα. Ταυτόχρονα η έλλειψη δημοκρατικής νομιμοποίησης και η έλλειψη κινήτρου και ενδιαφέροντος μαζί με την επιλογή τους χωρίς τη συμμετοχή του συνόλου της ακαδημαϊκής κοινότητας των οργάνων αυτών θα υποβαθμίσει περεταίρω τα Ελληνικά Πανεπιστήμια.
  Η επιλογή πρύτανη χωρίς καθολική συμμετοχή της ακαδημαϊκής κοινότητας αλλοιώνει το θεσμό και μειώνει το κύρος του και δύναται να οδηγήσει σε επιπλέον εξαρτήσεις του Πανεπιστημίου από άτομα και ομάδες εκτός πανεπιστημιακού χώρου.

- Η αρχική πρόθεση Κατάργησης του Τμήματος (άρθρο 7) ως βασικής ακαδημαϊκής και διοικητικής μονάδας ήταν αντιεπιστημονική και οδηγούσε σε υποβάθμιση των πτυχίων σε πιστοποιητικά παρακολούθησης ενός προγράμματος σπουδών χωρίς σαφές επιστημονικό γνωστικό αντικείμενο, συνοχή και χωρίς την κατοχύρωση των αποφοίτων με συγκεκριμένα επαγγελματικά δικαιώματα αλλά με βεβαίωση επαγγελματικών δεξιοτήτων. Η κατάργηση της βασικής ακαδημαϊκής μονάδας και η ένταξη τους σε σχολές έστω και με συγγενείς επιστήμες, όπως συμβαίνει στην περίπτωση των Σχολών στα Α.Ε.Ι. θα ήταν καταστροφική για την ακαδημαϊκή καθημερινότητα, την ποιότητα των πτυχίων, τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων και την πραγματική γνώση την οποία καλείται ένας φοιτητής να αποκτήσει κατά τη διάρκεια των σπουδών του. Επίσης μειώνεται η ευελιξία προσαρμογής των σπουδών σε νέες εξελίξεις, καινοτομίες και ερευνητικά επιτεύγματα. Χάνεται με αυτό τον τρόπο ο επιστημονικός προσανατολισμός και η φυσιογνωμία των ιδρυμάτων. Ως εκ τούτου θεωρούμε ότι οι αλλαγές του Υπουργείου κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση.

- Η εισαγωγή της δυνατότητας στα όργανα της Σχολής για δημιουργία προπαρασκευαστικού έτος σπουδών ήταν απαράδεκτη και ως εκ τούτου χαιρετίζουμε την απόφαση του Υπουργείου για την απόσυρση αυτής της διάταξης.

- Επίσης είμαστε αντίθετοι σε όποια προσπάθεια κατάργησης και κατάλυσης του Πανεπιστημιακού ασύλου.

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. του ΓΕΩΤ.Ε.Ε.

Σπυρίδων Μάμαλης